

ROYAL RANGERS POLSKA

REGULAMIN STOPNI SKAUTOWYCH

Zatwierdzony Uchwałą Komendy Głównej nr 2014/10/01 z dnia 03.10.2014r.

SPIS TREŚCI

1.	Stopnie skautowe – informacje ogólne.....	2
2.	Charakterystyka stopni skautowych	2
3.	Zasady i rytm zdobywania stopni	3
4.	Próba skauta	4
5.	I stopień – Odkrywca.....	4
6.	II stopień – Zwiadowca.....	4
7.	III stopień – Wędrownik.....	5
8.	IV stopień – Ranger	5
9.	Wskazówki metodyczne	6

1 STOPNIE SKAUTOWE – INFORMACJE OGÓLNE

Stopnie skautowe są narzędziem wychowawczym wykorzystywanym w metodzie skautowej, które zapewniają skautom ciągły rozwój. Systematyczna praca ze stopniami pozwala inspirować rozwój młodego człowieka. Stopnie można określić jako poziom „wtajemniczenia” w skauting. Każdy przysły skaut rozpoczyna swoją przygodę w Royal Rangers od próby skauta, następnie zdobywa kolejne stopnie – odpowiednio do swojego wieku i poziomu rozwoju.

Stopnie są wyzwaniem dla skautów, możliwością sprawdzenia siebie, pracą nad swoim charakterem oraz zdobywaniem umiejętności i wiedzy. Stopnie wyznaczają drogę, pokazują, w którą stronę skaut ma podążać. Są celami, które każdy ze skautów powinien osiągnąć.

Skauci realizują zadania wynikające z wymagań na stopnie głównie przez życie w zastępie/drużynie, zdobywanie sprawności i pracę z mentorem.

Ważną rolę w procesie zdobywania stopnia odgrywa mentor skauta, będący najczęściej liderem prowadzącym jego zastęp/drużynę. Mentor daje młodemu skautowi to, co ma najlepszego – swoje doświadczenie, wiedzę i osobiste świadectwo na bazie relacji i wspólnie przeżywanej skautowej przygody.

System stopni zapewnia wszechstronne i równomierne wychowanie we wszystkich aspektach życia człowieka.

Zdobywanie stopnia nie skupia się tylko na zdobywaniu wiedzy i konkretnych umiejętności, ale również wprowadzaniu skauta w świadomy proces pracy nad sobą. Próba na stopień odbywa się w konkretnym momencie życia codziennego: w szkole, w pracy, w szczepie – wszędzie tam skaut gromadzi doświadczenie, tam pojawiają się indywidualne dążenia, postawy i osiągnięcia. Jest to czas na wsparcie mentora – instruktora RR oraz rodziców. Elementy prób na stopnie powinny być wplecione w programy zastępów/drużyn tak, aby je wzbogacały i były z nimi spójne (skaut powinien mieć poczucie, że to, co robi, ma sens, a efekty jego wysiłków są w pełni wykorzystane).

2. CHARAKTERYSTYKA STOPNI SKAUTOWYCH

Stopnie dobrane są odpowiednio do wieku i tak powinny być zdobywane.

- I Odkrywca – od 6 do 9 roku życia
- II Zwiadowca – od 10 do 13 roku życia
- III Wędrownik – od 14 do 17 roku życia
- IV Ranger – od 18 roku życia

Wiek decyduje o tym, jaki stopień powinien zdobywać skaut. Oznacza to, że skaut, który wstępuje do RRP np. w wieku 12 lat – po przejściu próby skauta realizuje próbę na stopień zwiadowcy (z pominięciem stopnia odkrywcy). Wiek determinuje również moment otwarcia i zamknięcia prób na stopnie skautowe, czyli skaut rozpoczynając 14 rok życia, automatycznie otwiera próbę na stopień wędrownika, a kończąc 17 lat, automatycznie próbę zamyka.

Opis każdego stopnia składa się z:

1. Idei stopnia (wskazówka dla skauta i instruktora przedstawiająca wizję stopnia – głównie w zakresie postawy – pomagająca określić etap skautowej wiedzy i zaradności życiowej). Wskazuje cel wychowawczy, ku któremu dąży realizujący próbę.
2. Wymagań stopnia.

3. ZASADY I RYTM ZDOBYWANIA STOPNI

1. Za funkcjonowanie systemu stopni w zastępie/drużynie odpowiedzialny jest lider prowadzący.
2. Skauci zdobywają stopnie indywidualnie.
3. Zdobywanie stopni rozpoczyna się po przejściu próby skauta.
4. Skauci przystępują do zdobywania stopni odpowiednich do etapu swojego rozwoju i wieku.
5. Zadania na stopnie skauci realizują głównie przez aktywny udział w życiu szczechu. Nad realizacją elementów próby czuwają mentorzy.
6. Zdobywanie stopnia rangera wymaga ułożenia indywidualnej próby na stopień. Planowanie i realizację prób na ten stopień wspiera mentor. Może nim być instruktor w stopniu przewodnika.
7. Określa się następujący rytm zdobywania stopni (odkrywca, zwiadowca i wędrownik):
 - a) Otwarcie próby – automatycznie z chwilą wejścia skauta w wiek stopnia.
 - b) Zamknięcie próby – na Komisji Stopni Skautowych (KSS) przez zdobycie stopnia lub automatyczne zamknięcie z wynikiem negatywnym po przekroczeniu wieku ustalonego na zdobycie stopnia.
 - c) Zdobywanie stopnia – przez stawienie się na KSS po wcześniejszym pisemnym udowodnieniu zrealizowania wymagań na stopień i pozytywnej opinii mentora. Komisja podejmuje decyzję o pozytywnym zamknięciu stopnia bądź odsyła do uzupełnienia wymagań.
 - d) Uroczyste wręczenie stopnia – zgodnie z obrzędowością drużynową/szczepową.
8. Określa się następujący rytm zdobywania stopnia rangera:
 - a) Otwarcie próby – przez stawienie się na KSS z mentorem po wcześniejszym pisemnym przygotowaniu indywidualnie rozpisanych zadań. Komisja podejmuje decyzję o otwarciu próby bądź odsyła do ponownego przygotowania.
 - b) Zamknięcie próby – przez zdobycie stopnia na KSS lub automatycznie po przekroczeniu czasu ustalonego na zdobycie stopnia.
 - c) Zdobywanie stopnia – przez stawienie się na Komisji Stopni Skautowych po wcześniejszym pisemnym udowodnieniu zrealizowania wymagań na stopień i pozytywnej opinii mentora. Komisja podejmuje decyzję o pozytywnym bądź negatywnym zamknięciu stopnia.
 - d) Uroczyste wręczenie stopnia – zgodnie z obrzędowością drużynową/szczepową.
9. Do prowadzenia prób na stopnie (zatwierdzenia programu próby oraz podjęcia decyzji o przyznaniu stopnia) należy powołać KSS przy szczechu. W skład KSS może wchodzić kadra szczechu. KSS składa się przynajmniej z trzech członków. Szczegółowe zasady funkcjonowania KSS określają członkowie KSS, a zatwierdza komendant szczechu, przy którym działa KSS.
10. Decyzje o zamknięciu i przyznaniu stopnia ogłasza przyboczny/drużynowy w rozkazie, a na stopień rangera – komendant szczechu lub okręgu.
11. Zdobywanie stopnia potwierdza się wpisem do książeczki skautowej i naszyciem naszywki na mundurze lub w przypadku stopnia rangera wpięciem do munduru złotego emblematu RR.

12. W przypadku negatywnego zamknięcia próby na stopień rangera, ponowne otwarcie próby może nastąpić nie wcześniej niż po pół roku na podstawie nowego programu próby i z nowym mentorem.
13. Odebranie stopnia.
 - a) Podstawą do odebrania stopnia jest decyzja:
 - KSS
 - Sądu Koleżeńskiego
 - b) Decyzję o odebraniu stopnia ogłasza rozkazem komendant szczepu.
14. W przypadkach nie objętych niniejszym regulaminem decyduje komendant szczepu lub KSS.

4. PRÓBA SKAUTA

Wiek skautów zdobywających stopień

Próba skauta jest przewidziana dla wszystkich nowych osób w szczepach bez względu na wiek.

Zalecany czas trwania próby: od 3 do 6 miesięcy.

Idea stopnia

Próba skauta przewidziana jest dla osób, które wstępują do RRP. Przyszły skaut chce poznawać skauting i puszcząński styl życia. Próbuje dostosować się do wymagań określonych w Przyrzeczeniu i Prawie Royal Rangers. Szuka swojego miejsca w zastępie i szczepie i rozpoczyna w nim swoją przygodę skautową.

Wymagania na stopień

1. Zna i rozumie treść Przyrzeczenia Royal Rangers.
2. Zna i rozumie Prawo Royal Rangers.
3. Zna i rozumie symbolikę emblematu Royal Rangers.
4. Potrafi wyjaśnić, do czego zobowiązuje Złota Zasada i hasło „Zawsze gotów”.
5. Systematycznie uczestniczy w zbiórkach zastępu.
6. Zna nazwę szczepu, imię i nazwisko komendanta szczepu.
7. Kompletuje swój mundur skautowy.

Zakończeniem próby skauta jest obrzędowe złożenie Przyrzeczenia Royal Rangers w szczepie i otrzymanie srebrnego emblematu RR, który od tej pory może nosić na mundurze.

5. I STOPIEŃ – ODKRYWCA

Wiek skautów zdobywających stopień

Od 6 do 9 roku życia.

Idea stopnia

Z zaangażowaniem poznaje smak skautowej przygody przez systematyczny i aktywny udział w zbiórkach zastępu. W swoim codziennym postępowaniu kieruje się Złotą Zasadą. Chętnie zdobywa nowe wiadomości i uczy się technik skautowych. Stara się dobrze wykonywać swoje obowiązki, stara się być dobrym dzieckiem, uczniem, kolegą, skautem. Jest zaradny, dzielny i radosny.

Wymagania próby na stopień

1. Przeszedł pomyślnie próbę skauta.
2. Aktywnie uczestniczy w życiu zastępu i drużyny.
3. Zdobył minimum 16 sprawności (przynajmniej po 4 sprawności z każdego aspektu).

6. II STOPIEŃ – ZWIADOWCA

Wiek skautów zdobywających stopień

Od 10 do 13 roku życia.

Idea stopnia

Z zaangażowaniem rozwija swoje zainteresowanie skautowym stylem życia i puszczalstwem. Zgodnie z Przyrzeczeniem i Prawem Royal Rangers postępuje w codziennych obowiązkach i relacjach. Można na nim polegać na zbiórkach, w domu i w szkole. Jest uczynny i samodzielny, aktywnie uczestniczy w życiu swojej rodziny, szczepu i środowiska. Sumiennie wywiązuje się ze swoich obowiązków. Zgłębia i rozwija wiedzę i techniki skautowe. Rozwija swoje zainteresowania.

Wymagania na stopień

1. Przeszedł pomyślnie próbę skauta.
2. Aktywnie uczestniczy w życiu zastępu i drużyny.
3. Zdobył minimum 12 sprawności na poziomie średnim (po 3 sprawności z każdego aspektu).
4. Wykonał końcowe zadanie specjalne ustalone wspólnie z liderem zastępu.
5. Zaliczył przynajmniej 1 szkolenie dla juniorów od 12 lat.
6. Odbył rozmowy indywidualne z liderem zastępu (min. 2 na rok).

7. III STOPIEŃ – WĘDROWNIK**Wiek skautów zdobywających stopień**

Od 14 do 17 roku życia.

Idea stopnia

Jest świadomym uczestnikiem skautowego życia prowadzonego w oparciu o Przyrzeczenie i Prawo Royal Rangers, propaguje zgodnie z nim postępowanie. Dbą o swój rozwój duchowy. Pracuje nad swoim charakterem, doskonaląc swoje zainteresowania, zdolności i talenty. Rozwija je, zdobywając wiedzę i umiejętności w wybranych dziedzinach. Dbą o rozwój własnej osobowości i kondycję fizyczną. Jest wzorem dla młodszych skautów, będąc zaradnym, uczynnym i pomocnym. W rodzinie i szkole wypełnia swoje obowiązki, prezentując godną postawę. W relacjach z innymi kieruje się zasadą braterstwa.

Wymagania na stopień

1. Przeszedł pomyślnie próbę skauta.
2. Aktywnie uczestniczy w życiu zastępu/drużyny.
3. Zdobył minimum 8 sprawności na poziomie najwyższym (po 2 sprawności z każdego aspektu).
4. Wykonał końcowe zadanie specjalne ustalone wspólnie z liderem zastępu.
5. Zaliczył przynajmniej 1 szkolenie dla juniorów od 14 lat.
6. Odbył spotkania indywidualne z mentorem (min. 2 na rok).

8. IV STOPIEŃ – RANGER**Wiek skautów zdobywających stopień**

Od 18 lat. Zalecany czas trwania próby: od 12 do 18 miesięcy.

Idea stopnia

W swojej skautowej wędrówce dąży do mistrzostwa i doskonałości, przygotowując się do dorosłego życia. Potrafi zbudować własny system wartości, identyfikując się z wartościami Przyrzeczenia i Prawa Royal Rangers. Swoim postępowaniem daje dowód wyznawanym przez siebie ideom. Potrafi je uzasadnić i przekazać innym. Systematycznie i konsekwentnie pracuje nad swoim charakterem, korygując wady i rozwijając zalety. W życiu jest samodzielny, przedsiębiorczy i zaradny. Potrafi zorganizować swój czas, jak i zaopiekować się innymi. W swoim środowisku jest aktywny, podejmuje inicjatywy na rzecz ogółu. Nie boi się nowych wyzwań, szuka możliwości rozwoju i służby. Swoją wiedzę i umiejętności stosuje w życiu codziennym. Dzieli się swoim doświadczeniem z innymi. Można mu powierzyć odpowiedzialne zadania w szczepie, na kursach szkoleniowych, obozach itp. Poprzez samorozwój i kształcenie doskonalą swój warsztat pracy.

Wymagania na stopień

1. Przeszedł pomyślnie próbę skauta.
2. Aktywnie uczestniczy w życiu szczepu.
3. Zaliczył Trening Instruktorski i Szkolenie Liderów.
4. Odbył rozmowy indywidualne z mentorem (min. 4 na rok).
5. Przygotował wspólnie z mentorem próbę, w której zawarł zadania wykazujące niższy poziom.

Aspekt intelektualny

1. Potrafi ułożyć program samorozwoju na najbliższe lata (studia, zawód, rodzina itp.) kierując się wyznawanymi ideami i wartościami. Potrafi uzasadnić swoje decyzje.
2. Pracuje nad swoim charakterem, doskonaląc swoje zalety i niwelując wady.
3. Zakończył konkretny etap swojej edukacji (matura, egzaminy na studia, egzamin zawodowy, prawo jazdy itp.) i wykorzystuje nabytą wiedzę i umiejętności.
4. Uczestniczy w życiu kulturalnym.

Aspekt duchowy

1. Rozwija swoje życie duchowe przez dyscypliny życia duchowego.
2. Podejmując decyzje i wybory życiowe, kieruje się Słowem Bożym i prowadzeniem przez Ducha Świętego.
3. Świadomie przyjmuje na siebie obowiązki opieki duchowej nad innymi, prowadząc ich w uczniostwie ku wierze.
4. Uczestniczy w życiu religijnym wspólnoty, kościoła, szczepu.

Aspekt społeczny

1. Pielęgnuje więzi rodzinne. Przygotowuje się do podjęcia funkcji w życiu dorosłym, odkrywa swoje powołanie (małżeństwo, samotność, zawód, służba itp.), kształtuje wizję swojej rodziny.
2. Rozumie uwarunkowanie wynikające z odmienności płci, potrzebę czystości przedmałżeńskiej, prokreację jako dar boży itp.
3. Buduje wartościowe relacje, zachowując własny system wartości.
4. Śledzi bieżące wydarzenia w Polsce i na świecie, ma swoje zdanie na ich temat.

Aspekt fizyczny

1. Systematycznie dba o swoją kondycję fizyczną.
2. Dbą o równowagę między pracą a wypoczynkiem.
3. Stara się być samodzielny finansowo, poprzez własne zarobkowanie odciąża budżet rodzinny. Rozsądnie gospodaruje własnymi i powierzonymi zasobami finansowymi.
4. Odpowiada za powierzone mu zadania, potrafi się rozliczyć ze swoich obowiązków.
5. Zna podstawy technik skautowych.

9. WSKAZÓWKI METODYCZNE

Jak motywować skautów podczas zdobywania stopni?

1. Szkolić się i dawać dobry przykład, samemu zdobywając kolejne stopnie instruktorskie.
2. Informować skautów – jak i kiedy mogą zdobyć dany stopień.
3. Traktować zdobycie stopnia jako wyczyn godny naśladowania.
4. Nagradzać i chwalić publicznie skautów, którzy zdobyli stopień.
5. Stwarzając w szczepie dobrą atmosferę do zdobywania stopni (KSS w rocznym planie pracy, uroczyste wręczenie stopni, systematyczne rozmowy kadry ze skautami itp.).
6. Wiązać posiadanie stopni z prestiżem i dostępem do wyjątkowych funkcji w drużynie/szczepie (proporcowy, strażnik ognia itp.).
7. Motywować skautów do zdobywania sprawności skautowych.
8. Wpisywać zadania specjalne skautów do planu pracy zastępu, drużyny, szczepu.
9. Współpracować z rodzicami skautów.

Jak pomóc skautom ułożyć próbę na stopień rangera?

1. Przede wszystkim poznać dobrze swojego skauta.
Powinniśmy zebrać podstawowe informacje o skaucie:
– ile ma lat, na jakim etapie życia się znajduje;
– jakie są jego zainteresowania (ulubione przedmioty, zajęcia, hobby);

- z jakimi problemami się boryka;
 - jaka jest jego sytuacja rodzinna;
 - jakie ma plany, co chce osiągnąć;
 - co chciałby robić w zastępie/szczepie;
 - jakie funkcje pełnił, pełni i chce pełnić w przyszłości;
 - jakie zalety, talenty i umiejętności posiada;
 - jakie ma wady i braki;
 - co chciałby w sobie zmienić, czego się nauczyć, a jakich zachowań się wyzbycić;
 - jakie zmiany chciałby wprowadzić w swoim życiu (we wszystkich jego aspektach).
2. Wspólnie ze skautem omówić ideę i wymagania stopnia.
Na bazie tego, czego dowiedzieliśmy się do tej pory o skaucie, rozmawiamy o możliwościach wykonania różnych zadań. Skaut powinien uczestniczyć w wymyślaniu i omawianiu potencjalnych zadań na próbę. Musimy pamiętać o tym, że to jest jego próba i to on powinien decydować o tym, co chciałby zrobić. Mentor pełni rolę doradcy, opiekuna próby. Dzieli się swoim doświadczeniem, mówi co jest realne do zrobienia w szczepie, drużynie. Skaut z kolei powinien określać stopień trudności zadań, co jest łatwe, co jest trudne, wykonalne lub niewykonalne. Należy eliminować zadania skrajne: zbyt łatwe i niewykonalne.
3. Zapisać zadania we właściwej formie w karcie próby.
Każde zadanie powinno być SMART, czyli:
S – specyficznie określone (konkretnie, jasno, krótko i treściwie);
M – mierzalne (dające się jakąś miarą ocenić – np. w jakim stopniu zostało zrealizowane);
A – atrakcyjne (kandydat musi widzieć korzyści i powinien chcieć wykonać zadanie);
R – realistyczne (możliwe do wykonania przez kandydata);
T – terminowe (mające określony czas realizacji, po którym będzie można ocenić, czy zostało zrealizowane).
Powinniśmy pamiętać, że liczba wymagań nie musi być tożsama z liczbą zadań. Dobrze jest łączyć jednym zadaniem kilka wymagań tak, by próba nie miała zbyt wielu zadań.
4. Określić ze skautem i zapisać harmonogram próby, czyli:
- zaplanować działania i umiejscowić je w czasie (biorąc pod uwagę pory roku, święta, ważne daty, kolejność zadań itp.);
- równomiernie rozłożyć prace łatwe i trudne w okresie próby;
- określić terminy zakończenia całej próby;
- ustalić terminy i miejsca spotkań mentorskich.
5. Mieć systematyczny kontakt ze skautem i nadzór nad próbą:
- podczas spotkań mentorskich;
- przez rozmowy telefoniczne;
- przez wspólny udział w życiu szczepu (zbiórki, biwaki, obozy itp.);
- przez wspólne omawianie harmonogramu, stanu realizacji zadań i bieżące korekty.